

Europos Parlamento nariai Andrius Kubilius ir Rasa Juknevičienė apžvelgė svarbiausius įvykius – Rusijos veiksmus Ukrainos pasienyje bei bandymus testuoti Vakarų bei NATO vienybę.

Šiuo metu visiems labiausiai rūpintis klausimas – Rusija ir jos elgesys Ukrainos pasienyje bei viso pasaulio žiniasklaidos antraštėse vėl atsiradęs žodis „karas“.

Viskas prasidėjo nuo Putino ultimatumų ir gąsdinimų Vakarams, ginkluotės didinimo.

„Nežinau ar yra koks nors žmogus Vakaruose, kuris iš tikrųjų žinotų tiksliai, kas gali įvykti. Kai kurie sako, kad netgi pats Putinas dar nelabai žino, ką jis pats sumąstė ir į kokią klampynę (ir netgi pats save) įsivarė,“ – sakė R. Juknevičienė.

Pasak politikės, dabar esminiu išlieka NATO atsako ir Vakarų vienybės klausimas.

Kokioje situacijoje esame šią dieną ir kiek turime jaudintis Lietuvoje, europarlamentarė pasiteiravo kolegos Andriaus Kubiliaus, kuris bene geriausiai yra išsigilinęs į Rusijos veiksmus būdamas nuolatiniu pranešėju Rusijos klausimais parlamentiniame Užsienio reikalų komitete (AFET). Pasak jo, susirūpinimas yra didelis, visi tikisi, kad karo pavyks išvengti.

R. Juknevičienė prisiminė, kad Putinas karinį žygį prieš Vakarų pradėjo dar 2009-aisiais, A. Kubiliui vadovaujant Vyriausybei, o jai – Krašto apsaugos ministerijai, kuomet Rusijos prezidentas pradėjo militarizuoti vakarinę Rusijos federacijos dalį, vykdydamas esminę karinę reformą – šią dalį pavadindamas Vakarų apygarda, o čia esančius karinius dalinius įgalindamas veikti kaip atskirą kariuomenę.

„Čia buvo sutelkta pati moderniausia ginkluotė, skirtingai nuo kitų Rusijos dalių, turint omenyje ir intensyvią Kaliningrado perginklavimą, ir sukurtas tvirtoves Kolos pussiasalyje ir Kaliningrade, ir branduolinį ginklą“, – kalbėjo europarlamentarė.

Politikė prisiminė savo paskutinį vizitą Pentagone (JAV gynybos departamento centrinėje būstinėje) ir ten vykusius pokalbius, kai kartu su JAV politikais ir pareigūnais svarstė, kodėl Putinas tai daro, kai visoje Europoje buvo bendra nusiginklavimo nuotaika, o juolab, kad mūsų kaimynystė jiems nekėlė visiškai jokios grėsmės.

„Ir atsakymas buvo, kad Putinas ruošiasi testuoti NATO. Ir jei NATO situacija liks tokia pati, t.y. gynybai bus skiriama tiek mažai dėmesio, kaip ir buvo tuo metu, tai gali būti, kad maždaug 2019 metais (pagal tuometinę situaciją), Putinas galėjo būti pasiruošęs, turėdamas viršenybę šiame regione bandyti testuoti – atkirpti kokią gabaliuką Narvos, daryti kokią nors

karo imitaciją kur nors Daugpilyje ar kur nors kitur, ar Lietuvoje per karinį tranzitą, arba tiesiog kirpti per Suvalkų koridorių ir taip pastatyti Vakarų prieš faktą, kad jau viskas padaryta. O dar pagrasinus branduoliniu ginklu, ką jie savo pratybose darydavo, pastatyti Vakarų į tokią padėtį, kad jie tiesiog fiziškai negalėtų mūsų apginti”, – svarstė buvusi krašto apsaugos ministrė.

Tačiau 2014 metais įvyko Ukrainos revoliucija, įvyko Krymo aneksija, Kremlius tam tuomet nebuvo pasiruošęs, nes galvojo, kad per Janukovičių Ukrainą paims ir suvynios kaip šiltą vilną per vidaus vystymosi procesus. Ukrainiečiai mus išgelbėjo. Aš esu įsitikinusi, kad tuo metu ukrainiečiai mus išgelbėjo. Žuvo daug žmonių. Tūkstančiai, tačiau Putinas atsitraukė nuo to pirminio plano dėl *blitzkrieg'o*, dėl staigios atakos prieš NATO.

„Šiandien jis sugrįžta atgal prie sumąstyto plano ir ši ataka yra ne tik prieš Ukrainą. Ukraina labai svarbi, ir galbūt per Ukrainą ir bus tas išbandymas NATO, bet esminis jo tikslas yra suardyti Vakarų kaip demokratiją, išstumti JAV iš Europos kontinento, parodyti, kad JAV, NATO ir Europa yra nepajėgūs veikti vieningai ir aktyviai. Turint tokį tikslą ir įsitikinimą, gali galvoti, kad dabar yra tinkamas momentas, nes Vokietijoje nebėra Angelos Merkel, Prancūzija ruošiasi rinkimams, jo nuomone, JAV Prezidentas nėra pakankamai stiprus – Amerika susiskaldžiusi, Ukrainoje įvairios įtampos“, – kalbėjo R. Juknevičienė.

Pritardamas kolegei A. Kubilius teigė, kad „Kremlius jaučia, kad režimo pamatai silpnėja ir todėl skuba“. Tas pamatų judėjimas matomas visoje postsovietinėje autoritarinėje erdvėje – Baltarusijoje, Kazachstane. Taip pat Dūmos rinkimai Rusijoje, kai tam, kad laimėtų Putino partija, teko sufalsifikuoti daugybę balsų.

„Iš vienos pusės, kariniu požiūriu Rusija yra modernizavusi, sudėjusi didelius resursus ir Putinui norisi parodyti, kad jis yra stiprus ir galingas, turi pajėgų. Iš kitos pusės, geopolitiškai jaučia, kad įtakos tiek viduje, tiek išorėje ne didėja, o mažėja. Todėl yra noro, liaudiškai tariant, pasimušti dabar,“ – sakė A. Kubilius.

Ukrainos reikšmė Rusijai didelė, tad bijoma ten vykstančių gerų permainų.

A.Kubiliaus organizuojamuose Europietiškos Rusijos draugų forumuose (*įrašus galite rasti Youtube kanale LT EPP Delegation in the European Parliament*) dažnai dalyvaujantis dr. Andrejus Piontkovskis yra atkreipęs dėmesį, kad ši paskutinė agresyvioji Putino banga sutapo su JAV ir Ukrainos pasirašyta nauja Strateginio saugumo chartija, kurioje aiškiai įvardijama, kad Ukrainoje agresorė yra Rusija, išreikšta JAV parama Ukrainos narystės NATO perspektyvai ir JAV pagalba gynybine ginkluote Ukrainai. Po šios chartijos pasirašymo prasidėjo ir Putino reikalavimai.

Europarlamentaro teigimu, Kremlius įsitvirtinęs Europoje ir kaip dominuojantis dujų tiekėjas. Tai gali įtakoti ir ES šalių poziciją Kremliaus agresyvaus elgesio atžvilgiu. To pavyzdys – Vokietijos atsisakymas padėti ginklais Ukrainai, nes Vokietijos suvartojama 50 proc. dujų yra tiekiamos Gazprom.

„Ir Vokietija, deja, neturi pakankamų alternatyvų kiekio (pvz. neturi suskystintų dujų terminalų ir t.t.) ir tai tampa visos Europos saugumo problema, žinant, kokią įtaką turi Vokietija,“ – sakė A. Kubilius.

Jau nuo rudens pradžios vyksta ir manipuliavimas dujų kainomis – jos kyla.

„Tokioje šalyje kaip Vokietija, kuri yra taip priklausoma nuo dujų tiekimo iš Rusijos ir tokia svarbi bendrai Europos saugumo politikai, politinė valia priešintis Putino ir Kremliaus gąsdinimams yra susilpnėjusi. Tai tampa Europos problema, kaip padėti Vokietijai išsivaduoti iš tokių priklausomybių,“ – tęsė A. Kubilius.

Pasak jo, šia „Gazprom“ galios pozicija Rusija naudojasi nuolat su įvairiomis šalimis, manipuliuodama kainomis bei kiekiais.

Parlamentarai vienu balsu sutarė, kad Putino agresija dirbant EP yra „pagalbininkė“, nes daugeliui žmonių tai atveria akis.

„Kartais pajuokauju, kad Putinas su Lukašenka yra geriausi Europos vienytojai,“ – sakė A. Kubilius.

R. Juknevičienei nuostabą kelia ir kai kurių Lietuvos partijų laikysena dėl Rusijos, nes anksčiau buvo labai aiški proeuropietiška, proamerikietiška laikysena, dabar pasigirsta ir kitokių nuomonių bei siūlymų. A. Kubilius priminė, kad Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai visada išlaikė tvirtą stuburą – ginti demokratiją, jos plėtrą į rytus nuo Lietuvos, taip rūpinantis ir Lietuvos saugumu. O hibridiniai karai lengvai atranda neturinčius stuburo.

Kitą priežastį politikas įvardino tokia, kad politinė dešinė Lietuvoje yra stabili – TS-LKD ir liberalai, o kairėje – nuolatinė partijų ir judėjimų kaita ir jie besivaržydami dėl tų pačių rinkėjų balsų turi du instrumentus: pirmas – kas garsiau kritikuos konservatorius, o antras – teigti, kokia bloga užsienio politika.

TS-LKD vaidmuo, nesvarbu kokie populiarumo reitingai, visada lieka tas pats – išlikti tuo pačiu tvirtu stuburu ir išlaikyti aiškią kryptį – Kovo 11-osios kryptį, atsisveikindami apibendrino parlamentarai.

EP nariai: Esminis Putino tikslas yra suardyti Vakarų kaip
demokratiją

